

Det er stort for de unge at komme på efterskole

ANNONCE

På Salling Efterskole i Jebjerg har 175 unge taget hul på et år, der vil give dem oplevelser, de aldrig vil glemme, samtidig med at de bliver modnet til det liv, der venter forude.

Af alle de nye ting, der sker, når man går på efterskole, er den største omvæltning nok, at der hele tiden er venner omkring én.

Den erfaring har Henrik Nyby gjort sig. Han har netop taget hul på sit fjerde skoleår som forstander på Salling Efterskole.

- Vi voksne skal huske, hvor stort det er for de unge. De flytter hjemmefra for første gang, og mange savner mor og far og storesøster og lillebror midt i alle oplevelserne her, hvor det sociale liv fylder enormt meget, påpeger han. Skoledagen begynder klokken 7.10, når eleverne mødes til morgenmad i spisesalen ved køkkenet. De har faste pladser i en måned ad gangen, og snakken ved bordene går lystigt, mens der tankes på med brød, smør, ost, mælk, pålæg, cornflakes, og hvad der ellers hører morgenbordet til.

Når der skal ryddes af, ringer Henrik Nyby med klokken som signal til, at bordformanden ved de forskellige borde skal rydde af. Hvis der er beskeder, der skal gives til alle, bliver de givet nu, og så går alle undtagen køkkeneleverne ud til undervisningen, der begynder klokken 7.50 og varer til tæt på klokken 17.

Alle dage undtagen torsdag mødes elever og lærere klokken 9.45 til morgensang. Mens nogle af lærerne spiller klaver eller guitar til, synges der alt lige fra Højskolesangbogen til populære popsange. Eleverne kan også ønske en sang.

- Sang er måske en uvant størrelse for mange elever. De har faste pladser for at fremme sangen, og vi oplever, at sangglæden kommer undervejs. At eleverne både åbner sig op for at synge med og for, hvad sangteksterne betyder, forklarer Henrik Nyby.

Hygge i vildmarksbadet i februar

Værner om det boglige

Salling Efterskole gør en dyd ud af, at den obligatoriske, boglige undervisning skal passes sideløbende med skolens mange andre tilbud om valgfag og linjefag og efterskolelivet i det hele taget.

- Vores elever bliver dygtigere bogligt af at gå her, slår forstanderen fast.

Ud over de obligatoriske, boglige fag som dansk, engelsk og matematik, kan de unge vælge linjefag som fodbold, fitness/adventure, e-sport, spring, rytme & dans, design, musik og animation/mediedesign 3x2 timer om ugen. Her kan de komme i dybden med noget, de brænder for.

Dertil kommer valgfag 60-90 minutter om ugen. Kreativt værksted, skak, golf, yoga og padel tennis for blot at nævne nogle få.

Efter undervisningen og aftensmaden

er der stilletime fra klokken 18.30 til 19.30, hvor eleverne selv bestemmer om de vil læse, sove, snakke med værelseskammeraten eller få hjælp i den lærerbemandede lektiecafé. Resten af aftenen er der mulighed for diverse aktiviteter på skolen eller bare at samles. Klokken 22.30 er det sengetid.

Gymnastik og hvile

Gymnastik er obligatorisk. Der er fire til seks timers gymnastik om ugen fordelt på drenge- og pigegymnastik og fællesgymnastik.

- Vi er ikke en gymnastikefterskole som sådan, men vi træner op til at lave gymnastikopvisninger i marts, typisk 25 om året. Eleverne finder glæde ved det fællesskab, og de når også et flot niveau, selv om under en tredjedel har dyrket gymnastik, før de kommer her. Opvisningerne er på 30-35 minutter, og det giver ikke kun noget til kroppen. Som en af mine kolleger siger: "Det er accelereret læring". Nogle gange har vi 6-7 opvisninger på en weekend. Så sover vi altså til klokken 8 om mandagen, griner Henrik Nyby.

Apropos elevernes søvn gør Salling Efterskole fra i år noget ekstra. Pc'er og telefoner må man ikke længere have med ind på værelset om natten. De bliver samlet ind af lærerne. Derudover får de lov til at sove en time længere end normalt i den mørkeste tid fra midten af november til midten af januar.

- Vi har lagt mærke til, at de har været

Gymnastik i marts

lidt trætte ind imellem, så nu prøver vi det. Der er evidens for, at det gør noget godt for indlæringen, når man er udhvilet, påpeger forstanderen.

De voksne har tid

På efterskolen kommer de unge ind i et økosystem, hvor de voksne har tid til dem. Hver elev har en kontaktlærer, de kan betro sig til, og som de har regelmæssige samtaler med. Derudover er der tilknyttet 1-2 ganglærere til at sørge for sociale aktiviteter på gangene.

- Udefrakommende lægger tit mærke til, at der stort set altid er elever på lærerværelset. Undtagen når vi har lærermøde onsdag eftermiddag, for da snakker vi om dem, og det ved de godt, siger Henrik Nyby, og tilføjer, at hans kontor også altid er åbent for elever, der vil snakke med ham. Tidligere tiders maltbolcher til at byde gæster er dog skiftet ud med guldkarameller. Hvert år i slutningen af januar/starten af februar tager Salling Efterskole på skilejrtur til Neukirchen i Østrig, hvor der står fællesskab og undervisning i alpint skiløb på menuen.

- Det er meget udviklende. Det med at turde tage et par ski på og skulle ud på bjergene er enormt udviklende. Vi starter selvfølgelig lidt forsigtigt. Busturen derned tager 17 timer, så der er også noget socialt samvær og noget læring i at håndtere kedsomhed, pointerer Henrik Nyby.

Også i de weekender, hvor eleverne er på efterskolen, bliver de ofte udfordret i selv at finde på noget at få tiden til at gå med den ene af dagene, mens der er planlagt aktiviteter den anden dag.

Forståelse for fællesskabet

Mobiltelefoner er ikke fremme i spisesalen, på kontorerne eller i undervisningen, medmindre læreren har givet tilladelse til det i forbindelse med skolearbejdet. Elever og voksne spiser sammen og taler om løst og fast. Eleverne må ønske, hvad der skal på menuen én dag om ugen. Den dag er burgere og pandekager med is en af favoritterne. De andre dage sættes der på sund og alsidig kost, og der er blandt andet dage med fisk og vegetarmad.

Og så er vi ved noget centralt ved efterskolen. Her er der regler og rutiner, der lærer de unge ting, der ikke har med et bestemt fag at gøre.

- Almindelig sund opførsel er det, der skal til. Man skal være en god kamme-

rat og man må selvfølgelig ikke ryge, drikke alkohol eller tage stoffer, fastslår forstanderen.

- Man skal komme til tiden, og der er oprydning- og rengøringsrutiner og køkkentjans. Vi lærer dem, hvordan man gør et toilet rent og hvordan man gør sit eget værelse rent. Vi har onsdagsrengøring, hvor de gør rent på egne gange, og aftenrengøring, hvor de skal støvsuge og gøre rent i bestemte områder. Det giver en forståelse af, hvordan man passer ind i et fællesskab.

- Man møder også nye mennesker. Nogle af dem er markant anderledes end én selv. Der er måske nogen, man synes er mærkelig, eller nogen synes, at man selv er mærkelig. Det er med til at modne og danne. Det er dialog og samtale. Det er uddannelse til livet, siger Henrik Nyby.

Lokal opbakning

Salling Efterskole er kendetegnet ved høj kontinuitet. Henrik Nyby er blot den femte forstander siden skolen startede i sin nuværende form den 3. november 1921. Mange af lærerne har været ansat på skolen i mange år, og en håndfuld af dem bor på eller meget tæt på skolen, og rigtig mange af de ansatte bor i lokalområdet.

- Vi har også en fremragende opbakning fra lokalområdet. Når de nye elever ankommer, har den lokale pensionistklub sørget for en flagallé til dem. Her er nordvestjysk sammenhold. Vi er i et landbrugsområde, hvor man er meget tætte, og vi har mange lokale samarbejdspartnere, understreger Henrik Nyby.

Forstanderen og hans kone Else Mari- es to af tre børn, Ebbe og Anna, har gået på Salling Efterskole. Otto måtte vælge en anden, da far blev forstander på skolen.

- De havde brug for modning, sociale kompetencer og samarbejdsevner. Brug for at komme væk fra vores lille kernefamilie, hvor alt er timet og tilrettelagt og lære at stå på egne ben, forklarer Henrik Nyby.

- Her på skolen lægger vi mærke til den udvikling, de unge går igennem. De kommer meget unge ind på skolen, men når de tager af sted, er det nogle næsten voksne, unge mennesker, der kommer ud. De har fået venskaber, og tårerne løber, når de tager afsked. De er blevet mere modne, mere parate til den uddannelse, de nu skal i gang med...